

ŠIJU SI PRÁCI NA MÍRU

Na začátku rodičovské dovolené si užíváte společných chvil s dítětem a vidina návratu do zaměstnání se zdá vzdálená. Jenže čas letí a vy si najednou uvědomíte, že kromě vaření a praní snad už nic jiného neumíte. Vaše sebevědomí je na nule a netušíte, jak zvládnete chodit do práce a starat se o dítě.

TEXT MARTINA COUFALOVÁ
FOTO ALEXANDR HUDEČEK

Ženy, které se hned po porodu vrhají do práce, nechápete. Chcete si mateřství užít, zůstat pár let doma a věnovat se jen dítěti. Práci neřešíte, a proč taky, když manžel rodinu užívá? Jitce Hrabánkové a Simoně Kalašové ale připadá tento přístup trochu krátkozraký. Vědí, že dítě mámu potřebuje, jen se už setkaly s příliš mnoha maminkami, které byly za několikaletou péči o děti „potrestány“ ztrátou zaměstnání. „Sama jsem se neměla po rodičovské dovolené kam vrátit, takže jsem věděla, že musím začít dělat něco jiného. Měla jsem před očima varovný příklad své sestry, která zůstala šest let doma s dětmi a ačkoli předtím byla ve své profesi úspěšná, připadala si po mateřské naprosto ne-

Některé ženy si nenechávají prostor na nic jiného než na péči o rodinu a všem okolo to připadá normální – vždyť jsou na mateřské.

Ne hadr, ale sluníčko

Nejde o suchopárnou nalejvárnou, ale o spoustu zážitků se sebou samotnou. Hned během prvního dne si účastnice (za přítomnosti psychologů) odpovídají na otázky, jak si připadají jako matky a jak vnímají své místo v rodině. Chtěly by se cítit jako „strom“, „květina“, „otevřená náruč“ nebo „sluníčko“ a přitom si připadají jako „hadr“, „věšák“ či „studna plná kamení“? Jak to zařídit, aby se z „věšáku“ stala „fontána“? Kdo by jim v tom mohl pomoci? Zajímavé je také zeptat se sama sebe, či sny realizujete. „Ženy s údivem zjišťují, že své ne, protože na ty úplně zapoměly,“ říká Jitka. „I pro mě byly na začátku mateřské na prvním místě děti. Až jsem po třech letech zjistila, že toužím odejít z domova. U psychologů vyšlo najevo, že jsem zapřela své potřeby – v dobré víře, že rodina má přednost. Takže jsem začala chodit cvičit a po rozhovoru s manželem jsem překvapeně zjistila, že on ani tolik péče nevyžaduje. Že jsem si to na sebe

ušila sama. Nerada jsem ho třeba nechávala samotného s naším dítětem. Přitom když hlídal on, pomohlo to všem – mně i synovi, který tak měl s otcem mnohem víc zážitků.“ Myslet na sebe je, jak se zdá, to nejlepší, co můžete pro

sebe i ostatní udělat. Podmínkou sladění práce a mateřství je nastavit si to správně v hlavě (uvědomit si, co chcete, a to nejen v profesi) a pak také v rodině (hlídat si své zdroje, abyste se nevyčerpala, tzn. najít někoho, kdo vám pomůže: manžela, kamarádky apod.).

Jsem matka a co dál?

„Ženy si často ani neuvědomují, kolik jim toho mateřství dalo: naučily se komunikovat, organizovat, být empatické a mnoho dalšího. A jde jen o to využít tyhle dovednosti i profesně,“ říká Simona. Další dny semináře se proto vztahují už hodně k práci jako takové. Řeč je i o alternativních způsobech práce, tedy o zkrácených úvazcích či sdílení pracovního místa. Pořád ale chybí konkrétní představa, s čím můžete za zaměstnavatelem jít – a hlavně že se nemáte bát sama ho oslovit. „Je důležité se na pracovní pohovor předem připravit, abyste dokázala srozumitelně vysvětlit, co jste se díky mateřství naučila, a také jak to máte zařízeno v případě onemocnění dětí,“ vysvětluje Simona. Stejně důležité je i správně napsaný životopis. „Udělal jste si řidičák nebo kurz angličtiny? Vedla jste kurz v mateřském centru? Na to, co do životopisu napíšete, je ideální myslet už během rodičovské. Samozřejmě není ostuda říct: plně jsem se věnovala dětem, ale pak jde o formu, jak to uvést,“ dodává Simona. Závěr semináře patří pohledu do budoucnosti. Některá žena se rozhodne vrátit na své původní místo, další chce podnikat, třetí zjistit, že touží studovat. Jitka a Simona přejí každé to, co se povedlo nejen jim, ale i dalším sedmi ženám, které vám představujeme na dalších stránkách: dokázaly si ušít práci na míru, takže jsou spokojené ony, jejich děti i manželé. ➤➤

Po večerech balíme s manželem zboží do e-shopu

MARTA PLECITÁ (32, JEDNO DÍTĚ), MÁ FIRMU NA DĚTSKÉ OBLEČENÍ, WWW.VESELANOHAVICE.CZ

Marta pracovala v marketingu a plánovala po mateřské návrat do firmy. Jenže po narození syna Matouše zjistila, že dětské oblečení v obchodech je buď hezké, ale drahé, anebo cenově dostupnější, zato fádní. „Představovala jsem si oblečení veselé, barevné, pohodlné, jednoduché a ve sportovním nebo přírodním stylu,“ vzpomíná Marta na vznik vlastní značky Veselá Nohavice. „Šít neumím a vlastně ani moc dobře kreslit. Ale jsem povahou trochu dobrodruh, takže jsem přesto vzala do ruky synovy pastelky a načrtla pár návrhů. Pak jsem našla švadlenu a nechala z nakoupené látky ušít sto kusů lacláčových kalhot, které jsem všechny prodala na loňském velikonočním jarmarku.“ Objednávek přibývalo, až Marta loni v létě zjistila, že se z koníčku stala profese (i když finančně jde jen o přivýdělek k mateřské, tedy zatím). Marta dnes zaměstnává čtyři zručné švadleny a teď zvažuje přijetí dalšího zaměstnance. Práce narůstá. Plecítým se navíc na konci roku narodí další dítě. „Teď to mám tak, že pracuju dva dny v týdnu, kdy syna hlídají babičky, a pak taky po nocích,“ říká. Hodně jí pomáhá manžel. Ale na večerní posezení u láhve dobrého vína nebo návštěvu kina zatím můžou zapomenout. Snad začas, až se podnikání trochu usadí...

PRACOVAT NA ÚKOR RODINNÉHO ŽIVOTA BY NÁS NETĚŠILO

JANA LIŠKOVÁ (32, DVĚ DĚTI, VLEVO) A MIRKA VLČKOVÁ (35, DVĚ DĚTI), VEDOU DVĚ RODINNÁ CENTRA, WWW.RCPALECEK.CZ, WWW.RCANDILEK.CZ

Obě centra jste zakládaly spolu?

Mirka: Rodinné centrum Paleček napadlo před čtyřmi roky zřídít mě – společně s kamarádkami, které jsem poznala na předporodní přípravě. Potřebovaly jsme ještě vedoucí kavárny, a tak jsem zavolala Janě. Znalá jsem ji přes známé a věděla jsem, že končí mateřskou. Kavárna už dnes neexistuje, zato z nás jsou nejlepší přítelkyně.

Jana: A taky jsme zjistily, že se dobře doplňujeme pracovní. Mirka má spoustu nápadů, zatímco já jsem spíš ten výkonný typ.

Proč jste zřídily ještě druhé mateřské centrum?

Mirka: Zjistily jsme, že nás baví dělat něco nejen pro děti, ale i pro dospělé. Pořád jsme narážely na nedostatek lektorek pro mateřská centra, a tak nás napadlo, že bychom je mohly vzdělávat. To bylo před třemi roky a tehdy jsme se rozhodly, že se chceme věnovat těmto věcem v rámci profese. Otevřely jsme ještě Rodinné centrum Andělek, které se od běžněji zaměřeného Palečka liší právě vzdělávacím pro dospělé a zaměřením na Montessori pedagogiku.

Jana: Náš sen je vzdělávací komplex pro děti od mateřské školy po základní, nejspíš v duchu Montessori. Anebo

vzdělávací centrum někde na statku v přírodě, kam by jezdili rodiče s dětmi třeba jen relaxovat.

Jak řešíte věčné dilema „rodina, nebo práce“?

Mirka: Obě pracujeme tři dny v týdnu, kdy zaměstnáváme chůvy a hlídají též babičky. Zbytek týdne se snažíme věnovat dětem. Každá žena se musí rozhodnout, co je pro ni důležitější. Pro mě je to rodina, a když se na mě valí hodně práce, říkám si, že ono se to taky nezbázní. Od Jany jsem se naučila nechtít být pořád sto procentní a umět večer odejít od stolu s resty.

Jana: Já se zas od Mirky naučila, že všechno má náhradní řešení a že když něco nejde takhle, půjde to jinak. Mě by to už ani nebavilo pracovat bez ní... Jestli není nebezpečné pracovat s nejlepší kamarádkou? Prevence je nic v sobě nedusit a o všem spolu komunikovat. Když jsme v práci, tak spolu ani moc nemluvíme – není na to čas. Maximálně když máme depku, vyběhneme si přes ulici koupit něco pro potěchu. Proto spolu rády trávíme i volný čas, jezdíme třeba na relaxační vikendy. A taky naši muži se kamarádí. Jednou za měsíc vezmou děti a ještě s ostatními tatínky centrum okupují a udělají si tady pánskou jízdu.

Sousedkám dávám do schránky pro radost fotky jejich dětí

PETRA OKROUHLÍKOVÁ (40, TŘI DĚTI), OTEVŘELA SI FOTOATELIÉR, WWW.FOTOPOKR.KVALITNE.CZ

Energickou Petru, kterou potkáte na ulici jen výjimečně bez fotoaparátu, je dost těžké si představit, kterák prodává za přepážkou letenky. Přesto nevylučuje, že se za dva roky do práce vrátí. Každopádně teď je fotografování jejím největším koníčkem a od doby, co si pořídila životnostenský list, též přívydkem. Nejráději fotí děti,

nastávající maminky, rodinné nebo aranžované retro fotky, takže by vás asi nenapadlo, že foták se u Okrouhlíkových původně pořizoval, aby bylo čím zdokumentovat rekonstrukci domu. Časem ale nad dráty ve zdi zvítězily dětské obličejky – k Petřiným ratolestem přibýly děti kamarádek a záhy Petra začala fotit na zakázku i cizí lidi. To už místo bonboniér začala dostávat i honoráře. Sama považuje za největší zlom pořízení základního vybavení do ateliéru, který je u dětí v pokoji.

Její snem je mít někde opravdový ateliér. „Pracovat s dětmi mě moc baví. Někdy, když jsou jako pytel blech, bésním, ale pak vidím fotky a jsem šťastná,“ říká Petra, absolventka několika kurzů focení. Její manžel taky rád fotí – po dlouhých přípravách udělá jednou cvak a vyjde mu dokonalá fotka. Naproti tomu Petra jich nastříhá dvě nebo tři stovky a pak vybírá. „Večer pak sedíme spolu u stolu, já u počítače upravuju fotky a on lepí modely autíček, hradů a lokomotiv. Prostě rodinná idyla.“

Přemýšlíte o jiné práci?

Vyjděte z toho, co děláte teď

HANA BLAHOŠKOVÁ (35, 2 DĚTI), ODHADKYNĚ NEMOVITOSTÍ A SOUDNÍ ZNALKYNĚ

Hana měla vždy štěstí, že věci v jejím životě tak nějak přirozeně plynou, navazují na sebe a vyvíjejí se. Žádné krkolomné změny a nečekané zvraty. Tedy alespoň v mateřství a profesi, která se stále točí okolo stavebnictví. Původně vystudovala architekturu, ale práce v ateliéru ji nenaplňovala. Víc ji to táhlo k číslům. Nechala se tedy zaměstnat v realitní kanceláři a současně začala studovat nástavbu VŠE, obor oceňování nemovitostí. Studium ukončila před pěti lety, už jako těhotná. Ani během rodičovské dovolené se ale od stavařiny nevzdálila – naopak, čekala ji pravá škola života, stavěli totiž s manželem rodinný dům. „Všechny tyhle zkušenosti se mi pracovně moc hodily,“ pochvaluje si Hana, která příliš nevěří na přeskoky z oboru do oboru a ženám na či po mateřské, přemýšlejícím o dalším profesním uplatnění, doporučuje: „Vyjděte z toho, co děláte a co už umíte, a zkuste to rozvinout a posunout dál.“

Nicméně skloubení práce a mateřství je pro Hanu podobný oříšek jako pro jiné ženy. „Nejsem ten typ, který by vydržel hrát si celé dny s dítětem na pískovišti. Na

druhou stranu, když jsem najala paní na hlídání, vždycky mě trochu mrzelo, že projet s kočárkem se jde ona a ne já,“ přiznává. Chůva je u Blahoškových v akci u mladšího syna dvakrát až třikrát týdně, starší syn už chodí do školky. Hodně pomáhá Hanin manžel. „Snažím se pro práci maximálně využít tu dobu, kdy mají děti hlídání. Klientům by nejspíš nevadilo, kdybych brala syny tu a tam na prohlídku nemovitosti, ale nedělám to – už jen proto, že sama bych se nemohla pořádně soustředit,“ vysvětluje. „Jsem hodně unavená a nemám čas na sebe, ale nestěžuju si. Už bych se nechtěla nechat zaměstnat, jsem ráda, že mám samostatnou a finančně dobře ohodnocenou práci. Musím samozřejmě dodržovat termíny, ale zároveň můžu brát jen tolik práce, kolik chci, a plánovat si ji podle svých možností a potřeb.“ ●

«DO PODNIKÁNÍ JSME ŠLY UŽ S TÍM, ŽE CHCEME MÍT DĚTI

KATEŘINA SACHOVÁ (29 LET, V 7. MĚSÍCI TĚHOTENSTVÍ), DENISA HAVRDOVÁ (30 LET, V 7. MĚSÍCI TĚHOTENSTVÍ, DVĚ DĚTI), OTEVŘELY SI PAPIRNICTVÍ, WWW.PAPELOTE.CZ

Co znamená název papírnictví Papelote?

Kateřina: Ve španělštině je to „drak“ anebo také „papírový odřezek“. Chtěla jsem, aby název, kromě toho, že bude odkazovat k papíru, vyjadřoval také určitou lehkost, rozlet a volnost.

A proč zrovna papírnictví?

Kateřina: Vystudovala jsem grafický design a ilustraci – a papír je odjakživa můj oblíbený materiál. O papírnictví jsem uvažovala řadu let a nakonec jsem mu věnovala i diplomku. Když jsem Denise, se kterou se přátelíme už od gymnasia, nabídl, jestli by do toho nešla se mnou, byla pro. Papelote jsme první představily na loňském Design bloku. Doteď jsme své výrobky prodávaly ve vybrané síti galerií, kaváren, knihkupectví, ale teď v červnu se chystáme otevřít v Praze kamený obchod.

Denisa: Když mě Kateřina oslovila, byla jsem zrovna s dcerou na mateřské. Měla jsem chuť začít něco dělat a nápad s papírnictvím se mi líbil. Vždycky jsem milovala hezké bloky a diáře, i když na rozdíl od Kateřiny mám knihovnické vzdělání a nejsem rukodělný typ. V Papelote mám tedy na starosti spíš ty obchodně organizační záležitosti. Ve vašem obchodě ale asi neprodáváte křiklavé fixy a umělohmotná ořezávká?

Kateřina: To ne. Nabízíme alternativu k tomu, co je k dostání v běžných papírnictvích. Nejde nám ani tak o designové věci, ale chceme, aby naše výrobky byly hezké, vkusné, originální a přítom, aby

jejich vzhled nebyl na úkor funkčnosti – ideálně aby naopak nějaká funkce přibyla. Například sešit Envelop je vyrobený z přehnuté obálky, čímž vzhledu vzniká kapsa na papíry, aby nevypadávaly. Prodáváme ale i „nepapírnické“ výrobky, jako třeba textilní obaly na knihy nebo plstěná pouzdra. Většinu toho vyrábíme samy.

V září se vám oběma narodí miminka. Co bude s firmou?

Kateřina: Nejspíš se budu snažit střídat v péči o miminko s manželem, který je fotograf a v Papelote pracuje spolu s námi.

Denisa: Obě jsme šly do podnikání už s tím, že chceme mít děti. Pokud budeme miminko i já zdraví, počítám, že začnu krátce po porodu zase pracovat. Nikdy jsem nerozdělovala život na práci a péči o děti a pracovala jsem už při škole, což mě naučilo kombinovat víc činností. Navíc jsem teď ani předtím nehledala ani tak kariéru, jako spíš nějakou činnost, která mě bude naplňovat. A jaksi automaticky jsem předpokládala, že pokud ji najdu, i zaměstnavatel mi poskytne podmínky, abych ji mohla dělat. A opravdu to tak bylo, když jsem předtím s malým dítětem nastoupila do neziskového sektoru. Teď je výhoda, že se s Kateřinou můžeme domluvit podle potřeby, navíc mám silné záze-
mí – pomáhá mi manžel a maminka. Teď už tedy nezbylo nic jiného než najmout chůvu, ale využíváme ji jen výjimečně pro dceru. Syn chodí do školky. Nemáte chuť dělat v Papelote taky něco pro děti?
Kateřina: Máme velké plány se školními sešity. A taky plánujeme dílny, workshopy, výstavy týkající se práce s papírem – pro děti i dospělé.